

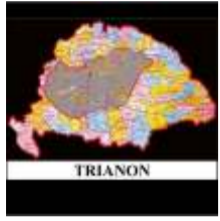

ORCZY FORUM

Orczy Forum
H 1121 Budapest
Melinda u. 21.
T.: 275-6002
391-7085
E-mail:
kava21@t-online.hu
szerkeszt k:
Kévé György
Földvári Éva
Kovács András
Bodnárné T. Márta

XIII. évfolyam, 1. szám, Építészet és Művészet Kévé Stúdió Galéria 2012.03.20.

Építészet Mérnökök Képzés m évesek Egyesülete (ÉMKE) lapja www.emk-egyesulet.hu

VAN KIÚT. VAN KIÚT? Beszélgetés a magyar építésügyről I

Beszélget partnernek Kondor Katalin újságíró, és Kévé György, Földvári Éva, Kovács András építészek az Orczy Forum városközpont létrehozói

Kondor Katalin

Kondor Katalin: Mára már senki hozzáért nem tagadja, hogy katasztrofális helyzetbe került a magyar építészet és a magyar épít ipar. Sajnos azonban eddig minden vészjelzés pusztába kiáltott szónak bizonyult. Pedig többször elemeztük a tervezés és kivitelezések cégeket tönkremenetelének okait, a körbetartozásokat, s azt, hogy a multik fizetés helyett offshore cégekbe menekülnek. Jogosan merül fel a kérdés van-e kiút, amikor a Magyar Épít m vészek Szövetségének jelenlegi elnöke a napokban egy kereskedelmi rádióban is meger sítette, hogy jelenleg a magyar építészek 95%-nak egyáltalán nincs munkája.

Kévé György: A bevezet kérdésben megfogalmazottakkal egyetértve, valójában az I. világháború utáni közel száz év legtragikusabb id szakát éli át a magyar építészet, – magyar épít ipar, és hogy van-e kiút, az valójában drámaian hangzó, jogos kérdés!? A valóság az, amit Márai Sándor az író mondott a kommunizmust követ en csak egy rosszabb van, ami utána következik.

K.K.: Az elmúlt közel negyedszázadban, hogyan került ebbe a helyzetbe a szervezetelméleti szakma? Pedig ahogy a 19. században élt francia filozófus Ernest Renan mondja: *„Egy nemzet tisztessége, becsülete és ítélt képessége az építészetén mérhető le.”*

K.Gy.: Igen – nemzet, tisztesség, becsület, ítélt képesség, építészet – önmagukban is veres szavak, de a kiváló Ernest Renan által összerakott szórendből létrehozott – drámai figyelmeztetés – mindazok számára is szól, akik ma laikus civilként, politikusként érdektelenül és értetlenül ott topognak a magyar építészet körül. Egyébként a szakma lecsúszása már száz éve óta tart!

K.K.: Mik voltak a stációk?

K.Gy.: A magyar m szak í élet hosszúra nyúlt dics séges 19. százada után, a trianoni ország csonkítást követ en három jól különválasztható id szakra bontható az azóta eltelt 100 év. Els a két világháború közötti id szak, melyben még er sen pozitív hatottak a 19. századi virágkor sikerei. Második, a II. világháború utáni rövid újjáépítési id szakot követ 40 év kommunista szovjet minta, minden területen történt hazai bevezetés. A harmadik, 1990. az úgynevezett rendszerváltást követ en a „kommunizmusból vissza a kapitalizmusba” cím máig tartó rémdráma, a SZU-ból a EU-ba történ betagozódásunk. A II. világháború után, de fként az elmúlt 22 évben, az építésügy zuhanórepülésbe ment át – a politika számára mára a szakmánk érdektelenné vált, (végül beteljesült a kijelentés, az 1980-as években már vezet újságíróinak a „jósolata” – hiába tiltakoztak akkor még az Építésügyi Minisztériumnál is ellene – „Önökre, építészekre az elkövetkezendő 20 évben nem lesz szükség” mondta, de kit I tudta ezt már akkor a már liberális újságíró). A közelmúlt kormányai minden területen a külföldiek részére átengedték a kezdeményezést és az irányítást. Így a szakma ma már a katasztrofális végs pillanatait éli. Kérdés csak az, lesz-e visszavált, lesz-e feltámadás?

K.K.: Mit tettek eddig a politikusok és gazdasági irányító állami alkalmazású szakemberek??

K.Gy.: A politikusok gumicsontként, például két évtizede a BKV ügyét dobják be, egy felesleges 4-es metróról EU pénzről I történt értelmetlen vagy egyesek számára nagyon is „értelmes” megépítését er ítettk, amit a Szovjetunió tartozása fejében, 15 éve már az oroszok kivitelvezhették volna. *Ki felel azért ma, hogy ez nem így történt?* Ilyen további pártfinanszírozó „gumicsontok” a ma már az egykori színvonalhoz képest szármalms magyar futball részére az új stadionok építése, vagy máig a Népstadion értelmetlen bontását tervezték! A hihetetlen mennyiségben megépített – a magyar kiskereskedelmet tönkretve, – bevásárlóközpontok „állítólagos” törvényben is rögzített, de ma már felment „kiskapukkal” könnyített építés leállításai!? Legújabbban már az EU megkérdi jelezi a további bevásárlóközpontok építésének feltételeit, közzgazdasági nyelven a kereslet kínálat egyensúlya. A teljesség igénye nélkül, a szakma m ködtetésének korszer feltételei az oktatás, a szakmágyakorlás, a hatóságí munka, ellen rzés. A másik a szakma piaci m ködtetésének feltételei, a kereslet kínálat viszonya, a kész „termék” értékesítése lehet sége, az építési telektulajdon és az ingatlan kereskedelem tulajdonjoga.

K.K.: Röviden, milyen hibákat és hiányosságokat tudsz elmondani az általad felsorolt szakmai területlekről I?

K.Gy.: Egészén röviden mindent egybevetve a katasztrofa forrásai távirati stílusban a következők k:
1.) A szakma ködsének (feltételei) követelményei:
– oktatás, megdőbített „de nálunk a fels oktatásnál lényegében a mai napig az 1949-ben a Szovjetunióból adaptált oktatási rendszer uralodik. – Szakmágyakorlás alapvet baja, szintén az oktatásból ered és annak megfelelő en gyakorlatilag még mindig – szovjet mintára – tervezésre, kivitelzésre választják szét a hallgatóságot. Ez különösen egy kis állam esetében öngyilkosság! Ezért van az, hogy a gyengébbek I lesznek a „kivitelvez k” (1990-ben a vállalati vagyon privatizációi révén k lettek a milliomosok és mára a szakma teljhatalmú urai). A jobb képesség hallgatókból lesznek a „tervez k”, ma már inkább csak „designeverek”. (1990 után tovább csökkent a szakmai reputációjuk helyettük megjelentek a mindentudó politikusok és a hazai milliárdosok.) Felháborító, de igaz nálunk egyes nagyberuházásokhoz ma már jogászt, vagy egyéb politikust neveznek ki kormánybiztosnak. Ilyen még a 40 évig tartó kommunista rendszerben sem volt. Azt hiszem dr.Trautmann Rezs építészt a háború el t kiváló statikusmérnök, majd kommunista Építésügyi miniszter, és kés bb Államelnök sohasem engedett volna ilyent! A komplex tudású szakemberképzés sajnos – Hauszmannék óta – mai napig ismeretlen nálunk. (A készűl új NAT-ban szó sem esik er I. Kik készűtik a javaslatokat?) Ezért nem is lehet várn, hogy önálló elképzelésekkel felvértezett szakemberek kerüljenek ki a fels oktatásból a hazai gyakorlatba.

– A fentiek miatt a szakmájuk gyakorlásában képzett új szakemberek nem lesznek komplex tudású mérnökök, és így többek között sajnos kiszolgáltatottá válnak a jobbban felkészűlt külföldi multik m szakí képvisel ivel szemben és így eleve hátrányos helyzetben indulnak velük szemben.

– A Hatóságí munkához általában azok kerülnek, akik a tervezés és a kivitelzés terén is gyengén teljesítenek, de viszont k bírálják a terveket és készűtik a hatóságí irásokat,adják ki az engedélyeket a legkülönböz bb minisztériumokban immár több mint 50 éve! Ezért olyan a hatóságí munka színvonala, amilyen, elfogadhatatlan!

– Az ellen rzést végz szakemberek általában a legfelkészűltlenebbek! Ez is összességében – a szovjet szisztema hagyatéka – tarthatatlan és elfogadhatatlan!

– Rejtélyel it tem, hogy kik készűtik el ma a „fels oktatási reformot” hisz jelenleg nincs

Kévé György

is erre megfelel szakembergárda. Kinek a véleményét kéri ki az államtitkárr? Hogyan tudja megítélni, hogy mit kell tenni, ezen a nagy felel sséggel kezelend pályán. Ismét – most már sokadszor – jó szándékú laikusokra bízák a szakma jövjét? Katasztrofa!

Földvári Éva

2.) A szakma piaci m ködsének követelményei: a.) piaci kereslet kínálat egyensúlya, lényeges szempontja, a szakma életbe-maradásának, de az elfogadhatatlan, hogy az ország ingatlan forgalmát külföldi mult i cégekre bízuk.

b.) a finanszírozás feltételei és lehet sége. A hazai épít ipar, a KKV-k, finanszírozást is biztosító hazai magyaránkok és pénzintézetek hiányát azonnal meg kell szüntetni!

K.K.: Az eddig elmondottakból is az derül ki, hogy a szakma fels oktatás szintje is a mélyponpon van.

K.Gy.: A hazai gazdaság jelenleg legsúlyosabb baja mindenkélt t a hazai ipar finanszírozásának megoldatlansága. Több mint 20 éve mindig a külföldi t kéré, befektet kre várunk, aminek azután az az ára, hogy jönnek a multik és megmondják nekünk mi a jó! Mit kell csinálnunk! Ez tarthatatlan öngyilkos állapot! Mindez alapvet rákfenéje, a hazai gazdaságnak! Az ingatlanpiacot átengedtük vagy „átjátszottuk” szinte egyeduralgó külföldi tulajdonosok kezébe. Mi a haszna az országnak abból, hogy például a Duna House nev vállalat szinte kizárólagosan uralja és egyben irányíthatja, informálhatja, az egyébként jelenleg dögöl d hazai ingatlanforgalmat? Magyarországon az elkészűlt irodaházak, beklótozásra váró üres lakásokat tartalmazó „lakóparkok” zömében külföldi tulajdonban vannak, így érthet , hogy ezek üzemeletése és értékesítése is a multik kezében van. Bravó! Elfogadható az ország politikai osztálya számára ez az állapot? Nem látják ennek tarthatatlanságát a különböz pártállású politikusok? Lehet és így talán érthet miért nincs a mai napig az országnak önálló pénzügyi és épít ipai irányítási. Ezek után azt kell gondolnom nem is szükséges, mert irányítjuk mindkett t a csűsűpénzeket osztogató „külföldi partnerek”, és az id közben a magyar bérmunkára betelepített külföldi ipar. Ebb I lesz a „magyar export”? Régióta van egy nagyon rossz érzésem: „a politikai és gazdasági vezet elit” a liberális közzgazdasók csak helyűtik az egész országot! Egész más történi, mint amit mondanak nekünk. (Lásd Ángyán államtitkárúr esete az oligarchákkal, de sorolhatnánk a többit is.)

K.K.: Van viszont ellépnda, még ha kicsiben is. Tudomason szerint az elműlt húsz évben a Kévé iroda önállóan, küls segítség nélkül, mint terve „generálkivitelvez”, finanszírozó, ingatlanforgalmazó, és üzemelet „megvalósította itt a VIII. kerületben az Orczy Fórum új városközpontot. Hogyan sikerűlt ez? Hol szerzették a gyakorlatot? A 40 év kommunizmusában?

K.Gy.: Hosszú és összetett történet, és nem akarok senkit sem untatni vele, ezért próbálom pályafutómat, pályafutásunkat tömörítve érthet en elmondani. Messzebr I kezdve mondom, hogy az 56-os forradalmat követ en két napos ausztriai traiskirchenti menekűlttábori „kapitalista tanulmányutam” után, „talán nacionalista indítékúkból”, mint 56-os nemzet r nyugaton hátrahagyva anyámat és két testvéremet, egyedűl visszaszűktem Sopronnál a kommunizmusba. Budapestben befejeztem a M egyetemi tanulmányaimat, majd egyedűl új életet kezdtem. Elhatároztam, akkor kísé naivna a kommunizmus k középn, hogy amennyire lehetséges önállósítom, az akkori szóhasználatlal félíg „maszekosítam”, magam. Magam is meglep dtem, de az elhatározásom nem volt sikertelen! (Az akkori tervez k között is lehettek támogatóim.) A kötelez, Ipartervben lév állami vezet irodái munkahelyem mellett, mint magánépítész, – 1956 után korlátozott mértékben megengedett a magántervezés, – sok terasz házat építettünk és értékesítettünk feleségemmel, Földvári Évával. A Budán épített terasz házakért valami egész nagy csoda folytán az akkori Építésügyi Minisztérium nagyhatalmú államtitkára heves tiltakozása ellenére (fűltették a szovjet állami szisztemát) – „magánmunkára” – a kommunizmusban 1973-ban Ybl-díjjal tüntették ki, majd ezen „maszek házaim” alapján 1981-ben meghívtk az USA-ba egyetemi tanárnak. Igaz, „mint hazatér gyánús kádért” csak 1990 után engedtek ki a Washington Egyetem építész karára. Így indultam és ide jutottam a pályámon 1959-után, amelyhez az elműlt években kiváló munkatársaim Földvári Éva és Kovács András építészek és mások is, egyes fiatalok mint ifj. Czelnai Zsolt és más építész családtag, például Bodnárné Telkes Márta is csatlakozott. Velük együtt, több évtizedes komplex építési gyakorlattal a hátunk mögött, ezekben a viharos id kben –, „megfogva bár, de törve nem” – máig még léteznünk.

K.K.: Miként építetttetek meg az új Orczy városközpontot?

K.Gy.: Természetesen magán er b, mert számunkra csak így lehetett. 1990-ben miután hazajöttem az Egyesűlt Államokból, ahol, mint meghívott egyetemi tanár dolgoztam, majd Földvári Évával és Kovács Andrásal akkor, egy svájci december megbízásából, mint tervez k, generálkivitelvez k beruházók és bonyolítók kezdűtik építeni az Orczy Forum els épületét. A 400 ágvas szálloda építésével a pincég jutottunk, amikor a svájcnak anyagi nehézségei támadtak, így kénytelenek voltunk megúzni, – el remenkülvén, – a teljes központon kézbe venni, elkészíteni a terület városrendezési tervét és végűl 16 milliárd összköltséggel megtervezni és megépíteni a központot. Az elműlt évtizedekben, így autoididakta úton, talán a 19. századi példát követve saját b rűnkön megtanultuk a komplex építészeti szakmát!

K.K.: Mi történt ezután?

Kévé György, Földvári Éva, Kovács András: Mint generálkivitelvez k, finanszíroztuk az egész munkát. Kiváló magyarátervez kkel, alvállalkozókkal, helyenként osztrák, olasz, kínai gyártókkal közösen, fejeztük be a munkákat. Természetesen ennek árát a partnerek részére ki is fizettük! Nálunk ismeretlen volt a láncartozás, pedig nyugati rokonságom – USA-ban él mérnök fivérem, Kévé László – révén mi is könnyen alakíthatunk volna offshore céget! Lehet, hogy jobban kerestűnk volna? El szor saját pénz b I, majd bankhitel b I sorban megvásárolva a telkeket, néhol az önkormányzattal barterelve, a telgek részéért kész lakásokkal fizettűnk. Az így tulajdonunkba került telkekre terveztűtik a városközpont épűleteit, és azután sorban megépítűtik a házakat, mely sokszor bonyolult gazdasági folyamatait, mindvégig velűnk szorosán együttűnk ködvé, szabályos könyveléssel Czelnai Zsolt gazdasági tanácsadónk és f könyvel nk a legnagyobb szakértelemmel végzte. Nem voltak APEH ügyeink!

Budapest VIII. ker. Orczy Forum városközpont

Ezért is kell többek között a m egyetemen a közzgazdaságtant és a projektek finanszírozását is tanítani.

Az 1990-ban elkezdett projektet 2006. október 23-án – az 50 éves évfordulón – ünnepélyes átadásra kulcsrakészen befejeztűtik és értékesítettűtik az egész – 16 milliárd forint összérték – 6 lakóépűletet, 2 irodaházat, üzleteket és többszintes garázsházat az Építészet és M vészet Kévé Stúdió Galériát és a félíg földbeűllyesztetten a Kokárda Katakomba Kápolnát, mely az 1948-as és az 1956-os magyar forradalmaknak állít emléket.

K.K.: Volt valami állami vagy önkormányzati támogatásotok?

K.Gy., F.E., K.A.: Az elműlt másfél évtizedben semmi. Egy ízben Demszky Gábor f polgármesterrel, Csécséi Béla kerűleti polgármester majd egy másik alkalommal Mitus Zsuzsa MSZP-s alpolgármester jött ki megnézni az akkor még épűl központot, de nem azért, hogy támogatást ajánljának, Demszky úr hobbiúhoz híven a m vendégűnkkel Haraszty Istvánnal a kiváló szobrászsal – a jelenlév kerűleti politikusok meglepetésére – csak minket fényképeztt! Nem ajánlottak és nem is adtak segítséget, de meg kell mondanom egyik politikai színezet Önkormányzat sem adott soha semmit. Igaz hihetetlen, de k a mai napig még ki sem jöttök hozzánk! Ez elképzelhetetlen volt 1980-ban Sopronban, mert az ottani Tanácselnököt nagyon érdekelte mi épűl a városban! Kollégáimnak viccesen szoktam mondan, hogy lehetűnk mi akár a bp.-i VIII/A kerűlet is, észre se venné senki a változást, csak négy évenként magunk közűl kellett volna polgármestert választani.

K.K.: Gondolkodtok azon, hogy most ebben a katasztrofális helyzetben mit lehet az építészetel, az épít iparral kezdeni?

K.Gy., F.E., K.A.: Természetesen igen, de ehhez mindenk el t ki kell iktatni a külföldiekkel szervilis politikusokat, és drasztikus lépéseket kell tenni az ország önálló új (nép)gazdaságának megteremtése érdekében.

1. Mindenk el t rrsen meg kell oldani a politikai pártok független finanszírozását! Erre már tettűnk, szerintűnk igen jó javaslatot. Egyel re válasz nem jött.
2. Legűrsű sebben a politikusok helyett, a szakma komplex tudású képvisel i vegyék át a magyar ipar és épít ipar irányítását. Ugyanakkor ne „laikus”, hazai vagy külföldi „haver befektet k” dirigáljanak és határozzák meg, hogy mit és hol kell Magyarországon, és Budapestben építeni!

3. Elodázhatalan, hogy a mezen gazdasági term területekhez hasonlóan az építési telkeket is zárolni kell! Csak a Magyar Állam lehet (minimálisan 51%-os tulajdonjoggal) a tulajdonos, akinek viszont el vásárlási jogával élnie is kell! E tekintetben még súlyosabb a helyzet, mint a mez gazdaságban!
4. Önállóan létre kell hozni a m szakí élet koordinálására egy független kormányzati szervezetet, de nem kell, a sokak számára ma is a rossz emlékű Építésügyi Minisztérium!

5. Meg kell szűntetni, hogy az önkormányzatok kényűk kedűk szerint fel-le-mi síthessék az építési telkek besorolását, üzleteljenek, és „elkötóvetyélték” a magyar nép tulajdonát képez építési telkekkel. Vissza kell állítani az eredeti tulajdonosi struktúrát! Ezért is kell más forrásból biztosítani az önkormányzatok részére a m ködséi költségeket! A városokban mindenható önkormányzatok helyett kevés személyzettel csökkentett költségekkel, előljárássági hivatalkot kell létrehozni! Ez az EU koncepciója is. Így az állás nélkül maradt politikusok részére más helyen kell m ködséi területet biztosítani!

6. Az építési engedélyt a beruházásnál csak és kizárólag m egyetemi végűtséggel felel s építész a saját terveivel és az altervez k ellenjegyzésével kérhessék a Hatóságtól, de nem az előljárássági hivatalkótól. Az építési hatóságok helyett meg Budapestben újra a F városi Közűnkák Tanácsát alakítani. Erre a mintára az egész országban korszer síteni kell az építési hatóságok munkáját. Valószínű a vidék részére az Országos Közűnkák Tanácsát is létre kell hozni!

Az építész generálnak és vállalkozónak egyetemelt végűt m szakí embernek lenni és 10%-os tulajdoni részesedéssel a kert a tervez nek is rendelkeznie a projekt megvalósításának folyamatában. Ez a telek tulajdonalapjára rá is kell vezetni!

7. Tapasztalatból mondjuk, hogy a projekt teljes bekerűlési költségénél 10%-os üzletrészt a generálkivitelvez nek kell birtokolnia!

8. A projekt értékesítésékor a generáltervez t és generálkivitelvez t, velűk együtt az alvállalkozókat kell els ként ellen rzött úton kifizetni. Tehát az adósvételt és a tulajdonbejegyzést az hozzájárulásuk nélkülűnk nem lehet megtenni!

9. A projekt tervein, és a módosításának részletein, csak a generáltervez és a generálkivitelvez írásos hozzájárulása után adhatnak engedélyt az engedélyezési Hatóságok.

10. A projekt, terv szerintű megvalósítása után, a generáltervez és az altervez k kizárólagos írásbeli hozzájárulása nélkül használhatvételű engedélyt a Hatóság nem adhatja ki. A projekt banki finanszírozás végelszámolása is csak ez alapján történhet!

11. Közbeszerzési pályázatok ügye az egyik legkényesebb és már a kirándásnál megjelen korruptiót veszűlyt magában hordozó ügy. A korruptió elkerűlésének érdekében ezért a közbeszerzési pályázatokat Budapestben, a legűrsű sebben újjászervezend F városi Közűnkák Tanácsának, országos szinten, az Országos Közűnkák Tanácsának hatásköre.

12. Tervpályázatot kiűrsadást kötelez kell venni! A beruházás nagyságrendjét I függ, hogy milyen pályázatot kell lebonyolítani, nemzetközűt, országost, vagy helyi pályázatot.

13. A szakmai érdekképiseleteknek hatáskörét újra kell szabályozni. Meg kell szűntetni a politikáéhoz szervilis kamarai tevékenységet, mint például az el z kormányzatnál a „Kormányzati negyed” támogatása, vagy újabbban a Népstadion bontásának tudomástól vételét. A feleslegesen különálló építész és mérnök kamarák helyett, a két háború közötti rendszert, kötelez tagság nélkűl, közös Építész és Mérnök kamarát kell létrehozni, mely azonban nem adhat tervezési jogosultságot, (lásd az SIA-t) azt csak az egyetem adhatja!

14. Az építészetnek, mint m vészetnek hangsűlyozása érdekében a Magyar Épít m vészek Szűvetségét meg kell er síteni, vezet t többek között a korruptió elkerűlése érdekében is, az amerikai AIA mintára, évenként cserél d vezetéssel kell létrehozni. A MÉS Z részére új m ködséi szabályzatot kell megalkotni még a soron kívűl szükséges Közgy lésel tt.

15. A fenti tizenegynegy pontban rögzített változtatások végrehajtásán túl, az építési szakma irányításán is sűrg sen módosítani kell! A projektek teljes vertikumának megvalósítása terén, a komplex tudású okleveles építészmérnökök, vagy mérnök és tulajdonjoggal rendelkez építész, vagy mérnök irodák részére kell sűrg sen teljhatalmat adni! Figyelem, mert a felsoroltak – a teljesség igénye nélkül – az egyetlen lehetséges út a szakma – a magyar építésűgy – megmentése érdekében!

K.Gy.: Befejezűl, hogy a hazai EU-komfortosok is a mosolygóhassanok! Mint már sokszor komolyan mondtuk és írtuk – most csak ismételiűjük és a Minisztèrelnök úr részére is ajánljuk – Magyarországnak m szakí, gazdasági, politikai és a kamarai (SIA) vonatkozásában a Svájci (persze lehet, hogy k túl gazdagok), a népséded, és népszaporulat tekintetében, (mint Európából k is 1000 éve „kilógó náció”) az Albán (koszovói) (persze lehet, hogy k túl szűgegyek) példákat kell követni, mert különbben elt ntnek, mint népet Európa térképér I!

Van kiút. Van kiút?

Konferencia 2012. február 23-án

Résztevve k:

Lóránt Károly mérnök-közgazdász, **Mendelényi Dániel** közgazdász, **Perkovázt Tamás** mérnök, **Varga István** mérnök-közgazdász, **Kondor Katalin** a Magyar Rádió volt elnöke, a konferencia háziasszonya

Kondor Katalin: Több alkalommal találkoztunk már ezen a helyszínen jeles emberekkel, akikkel arról beszélgettünk, hogyan juthatott országunk abba a helyzetbe, amiben most van. Nevezetesen, hogy adósságcspadában vergődik, hogy az Európai Unió elírásai miatt számos területen gúzsba kötve kell táncolnunk, miközben virágzik a korrupció, és belpolitikai csatározások „színesítik” napjainkat, nem beszélve azokról a hazaáruokról, akik gúzer vel rontják országunk hírnevét külföldön. Nos, ezúttal a kiutat szeretnénk keresgélni, mert úgy tűnik, panaszkodással nem megyünk semmire. Valahogy olyan a mai helyzet, mint ha vágóhídra menne mindenki. Szolidan lehajtjuk a fejünket és várjuk, hogy történéj valamit. Egyszóval, nem vagyunk urai az életünknek. Négy ember véleményét szeretnénk hallani a gazdaságunk, a magyarság boldogulásának lehetőségeiről.

Lóránt Károly mérnök-közgazdász, Mendelényi Dániel ugyancsak mérnök-közgazdász, s a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium alkalmazottja, aki a kínai-magyar kormányközi kapcsolatokért felelős iroda vezetője volt, valamint Perkovázt Tamás mérnök, és Varga István mérnök-közgazdász gondolkozik közösen.

Mendelényi Dánielt kérdezem elször, mégpedig azért, mert nemrégiben azt nyilatkozta az egyik országos napilapban, hogy a 24. óra utolsó percében vagyunk. Milyen szempontból?

Mendelényi Dániel: Az emlegetett cikk elsősorban kül gazdasági aspektusból próbálta a helyzetet elemezni, és megoldást is adni, éppen ezért a kül gazdaságra, a nagyon nehézkesen működő kül gazdasági rendszerünkre vonatkozik az utolsó perc, a vészharangkongatás. Korábban is azt mondtam, mindig azt kell nézni, mi az, ami nincs az országban, s ami nélkül nem is fogunk tudni érvényesülni. Azt mondtuk, pénz sincsen, meg munkahely sincsen. E két fő szempont nélkül nagyon nehéz továbblépni, és aktív szereplője lenni a rendszernek. Ha ezek nincsenek, megoldást kell találni. A leginkább magától értetődő, de mégsem egyszerű út a pénz megszerzése. Ehhez el kellene kezdeni exportra termelni, persze elbb az ipari termelését kellene megteremtetni, másrészt pedig végre komolyan kellene venni bizonyos iparágakban tevékenykedő befektetőket. És ket olyan módon kizsákmányolni, hogy aztán ténylegesen munkahelyeket teremtsenek Magyarországon.

Kondor Katalin: Magyarán meg kell határozni, mire épülhet a jövő iparpolitikájá és gazdaságpolitikájá. Erről az elmúlt két évben nem sokat hallottunk. Fel lehet-e azt tételesen sorolni, melyek azok az iparágak, ahol azonnal el lehetne kezdeni valamifajta építkezést?

Mendelényi Dániel: Igen. Meg kell nézni minket is, mihez értünk és mire van szükségünk a világban. Ebből kell kialakítani azt az iparpolitikát, azt a stratégiát, ami mentén elkezdünk módni, ami mentén a minisztériumi struktúrák is elkezdenek módni.

Kondor Katalin: Azt mondják, lehetőségünk van, tudósaink, újítóink vannak. Mi az, amit a földünk rejte, mi az a tudás, ami az agyunkban, kezünkben van, amire építhetünk? Különös tekintettel a kül gazdasági tapasztalatokra.

Mendelényi Dániel: Eszünk van, az egyértelmű. De az okos embereket is csak akkor lehet jól „használni”, ha meghatározzuk, mihez van eszünk, és azt a két, három, vagy bárhány agyat idekötjük Magyarországhoz. Aztán van nagyon jó földrajzi fekvésünk, amit nem használtunk eddig ki. Az unióban vagyunk, de mégiscsak annak a szélén, viszont tudunk úgy gondolkodni, mint egy unió polgár, de tudunk úgy is gondolkodni, mint egy keleti lójt ember. Ezt sem igazán használtuk ki, ezt a híd szerepet, amit be tudnánk tölteni több területen is.

Kondor Katalin: Ami ásványkincs van Magyarországon, az elenyész, tekintettel hajdani megcsontkításunkra, de van vízünk, van földünk, és kiderült nemrégiben, hogy uránércünk is van, sőtünk is van éppen elv, csak éppen mind el van adva külföldieknek. Kíváncsi vagyok, egyetértenek-e azzal, hogy a komparatív elnyűnk – ahogy a köz gazdaságtan mondja – kihasználandó, a saját kincseinkre bizony villámgyorsan rá kellene tengetni a kezünket. Miért nem indul el ez a folyamat? Mi akadályozza a megvalósítását?

Lóránt Károly: Annak idején az Országos Tervhivatalban azzal viccelődtek a mez gazdaszók, hogy a magyar nem gazdaságnak négy ellensége van: a tavasz, a nyár és az ősz és a tél. Az hangzott el a bevezető után, ne beszéljünk a múlttól. Nekem az a véleményem, sokat kell még a múlttól beszélni. A 70-es évek második felétől elindult egy olyan kül gazdasági gondolkodás, hogy gazdaságpolitikát nem kell, nem lehet csinálni, mert nem tudjuk, mit fejlesszünk, mit ne fejlesszünk. Ehelyett majd a piac megmondja, mit kell fejleszteni. Holott nagyon jól tudtuk már a 70-es évek második felében, hogy a szovjet relációra kifejlesztett géppárral valamit kezdeni kell. Egy sereg ilyen dolog van, s ezért nem lehet mostantól elindulni, és fátylat borítani a múlttra, mert a mindennapijainkban benne van az elmúlt negyven év minden vitája. Vajon miért nem lehetett a tervhivatalban megmagyarázni, hogy nem szabad felvenni a hiteleket, mert egyszerű számítással is bebizonyítható, ez csak átmeneti megoldás, hiszen utána el fogunk adósodni? A kamatos kamat számítását már egy gimnáziumi érettségizs is el tudja végezni. Most akkor ugorjuk egyet a mába. Miért vezette be a Fidesz az egykulcsos adót? Hogy 600 milliárdot kivessen a költségvetésből 1 akkor, amikor 30 milliárdért összegyűlt a budapesti tömegközlekedés? Az unió által ránk mért büntetésben arra hivatkoznak, hogy föltételezik, 2012-ben és 2013-ban túllépjük 0,25%-kal azt a bizonyos 3%-os költségvetési hiányt. Nos, maga az egykulcsos adó 2%-ot vet ki a rendszerből 1. Miért? Megmondom, mi a válasz: a Fidesznek neoliberais gazdaságpolitikusi vannak, akik úgynevezett kínálati politikát folytatnak. Ebbe beletartozik az adók csökkentése. Ha a közterheket csökkentették volna, annak lett volna valamiféle haszna. Most viszont a leggazdagabbaknak odaadtak egy csomó pénzt. Minden kezdő szociológus tudja, ez egy import igényes vásárlásban csapódik le. Aztán a Munkatörvénykönyvvel tovább rontották a munkaerő helyzetét – ez megint csak a kínálati politikába tartozik. Aki ezt az ideológiát ismeri, az a mögötte levő 40 éves vagy 100 éves vitáról is hallott. A legfőbb probléma az országunknak, hogy ezeket a kérdéseket nem lehet megvitatni széles körben. Pedig akkor világosan látnánk, milyen az ország gazdasági helyzete, és mi a mozgásteret. Sajnos az adott korlátok között csak egyfajta „Münchenen bárós” megoldás létezik, tehát saját magunkat kell a hajunknál fogva kihúzni a vízből 1, ugyanis azt kell megnézni, belsejében ből 1, belsejében vertikális fejlesztésből 1 hogyan tudjuk magunkat úgy kivezetni a kátyúból, hogy kijátsszuk az európai uniónak azokat a szabályait, amelyeket egyébként senki sem tart be, de rajtunk behajlítják. Liberalizáltuk a gazdaságot, és mindenhez a nálunk sokkal tkeesebb vállalatok férnek hozzá, mi pedig a saját érdekeinket nem tudjuk érvényesíteni.

Kondor Katalin: Világosan látszik már, az Európai Unió szabályai arra épültek, hogy

Varga István, Perkovázt Tamás, Lóránt Károly, Mendelényi Dániel, Kondor Katalin

bennünket, meg még néhány ilyen szerencsétlen országot tókéletesen kizsákmányoljanak.

Lóránt Károly: Pontosan így van.

Kondor Katalin: Sokaknak az a véleménye, ki kellene lépni az unióból. Én ezt elsősorban erkölcsi szempontból mindenképpen helyesnek tartanám. Miért is kell a mindennapos megaláztatástól távol bárcinek is? Vajon eljőhet-e az az idő, hogy ezt az egész uniót módést újrarendeljük?

Lóránt Károly: Ha Magyarország egyedül kilép, az olyan bntet szankciókat von maga után, ami sokszorososa a jelenleginek. Tehát elemi érdekünk lenne, hogy a hozzájuk hasonlókval szövetezzünk. Itt egy centrum-periféria viszony alakult ki, ezt statisztikailag szépen lehet bizonyítani. Ha a periférián lév országoknak, ahová mi is tartozunk, annyi eszük sincs, hogy összefogjanak, és együttesen védjék az érdekeiket, akkor nincs mit csinálni.

Ott van például a visegrádi együttem kódés. Visegrádot most a lengyelek meg akarják érésíteni, feltehetően nekik van egyfajta keleti politikájuk ennek érdekében. Bennünket kevésbé érint az a fajta keleti politika, amiben a lengyelek gondolkodnak. De borzasztóan fontos lenne egy olyan együttem kódés, amelyikben a saját vállalatainkat meg tudnánk érésíteni. Egyébként én az uniót tagság ellen szavaztam, méghozzá abból a meggondolásból, hogy értenek vagyunk és leszünk egy ilyen társaságban, tehát egy közép-európai együttem kódést kell létrehozni, ahol egyenrangúak tudunk lenni. Azt kell megerésíteni, és ha már megerésődtek a vállalataink, akkor lehet szép lassacsakán belépni a közös piacba. Hadd mondjam meg, a közös piac a nagyjából egyforma fejlettség országokban 20 év alatt lett közös piac. Ilyen lassú léptekkel oldották fel a vámokat, meg minden egyebet, amit nekünk máról holnapra el kellett fogadnunk.

Kondor Katalin: Ha távolodunk Európától, a közép-európai összefogástól, azt mondhatjuk, sokat várt mindenki, maga a miniszterelnök is a kínaiaktól. Egyelőre nem hallunk konkrétumokról. Elképzelhetjük velük egy gyümölcsöz szövetséget?

Mendelényi Dániel: Egyértelműen elképzelhető. El is indulhat egyébként a folyamat, de megszakad.

Kondor Katalin: Miért?

Mendelényi Dániel: Elmondom mi indult el, és hogyan. Egy évet foglalkoztunk Kínával, s megtapasztaltuk, miképpen tekintenek rá ránk, s erre a térségre. Viszonylag gyorsan rá kellett jönni, hogy a nem Magyarországot látják, nem Budapestet, vagy Debrecen, vagy Sopront. A kegy térséget látunk, s azon belül van egy pont, ami Magyarországhoz. Ha mi Kínával szeretnénk együtt módni, akkor úgy kell együtt módni velük, ahogy a is megszólítanak minket. Elkédtünk létrehozni egy együttem kódési platformot, amibe Albániától a Baltikumig valamennyi ország tag lett volna. Partner is volt a kínai félben, olyannyira, hogy amikor őr volt a kínai miniszterelnök őr, elször szk körben tárgyalunk, utána pedig volt egy nyílt gazdasági fórum a Magyar Tudományos Akadémián, amit szintén mi szerveztünk. Ott el is mondta, jónak tartja az ötletet, s t, már Kínában tájékoztatták is az érintett 16-17 ország nagykövétét, hogy azt szeretnek. Mi el is kezdtük összerakni ennek a koncepcionális oldalát, másrészt l a gyakorlati megvalósításban is munkálkodtunk, hogyan nézne ki egy ilyen platform, mi az, amit mi, magyarok, mint kezdeményezők megtehetünk. Elég részletesen össze is állt a menetrend, nagyon-nagyon gyakori egyeztetéseket folytatt az érintett országokkal. Nem olyan egyeztetést, mint a visegrádi, ahol szavakon vitatkoznak hosszú ideig, mert mindenki mögöttes szándékra gyanakszik, hanem egy valódi javaslatot tettünk le az asztalra, mondván, ez az a mi koncepciónk. Az ügy most állni látszik. Bízom benne, hogy az új kormánybiztos őr továbbviszi majd valamilyen formában.

Kondor Katalin: Miért áll?

Mendelényi Dániel: Tudni nem lehet, sejteni lehet csak. Amit az ember sejt, azt nem szokta beleszámítani a levegőbe, amíg nem szerez róla bizonyosságot.

Kondor Katalin: Szervezeti okai vannak, féltékenységi okai vannak, vagy pedig tehetségtelenség az ok?

Mendelényi Dániel: Mindegyik benne van, mindenki avval foglalkozik, ami éppen a körmére ég, és nem mindig képes félretenni az apró dolgokat, s elszedni azt, ami fontos. De mindaz, amit elmondott, mind közejtárszik.

Kondor Katalin: Ezt nagyon szomorúan halljuk. Mert arra gondol az ember, ha születik egy elhatározás, kivált minisztériumi szinten, s abból valaki elkezd megvalósítani valamit, akkor nem az a normális, ha leáll a munka, hanem az a normális, hogy serényen folyik. Egyébként, az emlegetett interjúbán ön azt is elmondta, hogy keleten is - ez nyilván Kínára vonatkozik - csak akkor állnak velünk szóba, ha mi a nyugatlat rendezett, normális, harmonikus viszonyt alakítunk ki. Nagyon érdekes, hogy ma már ennyire régióban gondolkodnak. Ha mondjuk, Magyarországot kinevezzük hídnak – ezt már sokszor hallottuk, hogy Magyarország híd kelet és nyugat között – akkor a híd egyik fejeénél lév valakik elvárják, hogy a híd másik fejeénél lév valakikkel is jóban legyünk, mert különben nem lehet átsétálni rajta?

Mendelényi Dániel: Én sem gondoltam korábban, hogy ezt ennyire számon tartják Kínában, és Ázsiá azon jelen. Nyilván sejtették, hogy azokat az országokat szeretik, amelyek képesek harmonikusan együtt módni a közösségülkhoz tartozó országokkal, de hogy ennyire, ilyen élesen foglalkoztatja ezeket, az meglepett.

Kondor Katalin: Ezt kerek perec megmondták?

Mendelényi Dániel: Nagyon sok helyen, ahol tárgyalunk, elkezd dött ez a turbulencia az unió, majd azt IMF, de az unió és Amerika relációjában is. Mindig ott volt a tárgyalási témák között az egymáshoz való viszony kérdése. Akkor ezt mi hogyan is gondoljuk? Biztos, hogy az így jó? Ezek a lemin sítések mit is jelentenek? Hogyan is gondolkozzanak k? Némi tanácsatlanságot, bizonytalanságot okoztunk? Meglepett, hogy milyen fontosnak tartották ezeket az ügyeket.

Kondor Katalin: Ez azért is furcsa, mert a lemin sítések mögött tudjuk, mily sok hazugság is áll. Ha ezt világpolitikailag tényezővé lehet emelni, hogy egy Kína az íránt kezd érdeklődni, mi is van a lemin sítések mögött, akkor érdemes gonosznak lenni a világban, meg érdemes intrikálni, ahogy teszik ezt jelen pillanatban a szocialista párt tagjai és szimpatizánsai, ezt elég döbbenetesen hallja az ember. A világot tókéletesen félre lehet vezetni? Vagy a világban mindenki benne van abban, hogy félrevezetessük? Érdekes, ezt sosem gondoltam volna. Az viszont nagyon érdekel, mit lehetett a tárgyalásokon eltanulni Kínától.

Mendelényi Dániel: Szorgalmasak és kitartóak. Nem állnak meg, nem alszanak el a dolgok náluk. Ha szükséges, akkor nem két embert, hanem ötvenet állítanak a témára, és gúzer vel mennek el re. Lehet tülni tanulni. F leg azért, mert távol is vagyunk egymástól, nem csak földrajzilag, hanem kultúrában is. Azt nem szabad elvárnunk, hogy egy vagy két nap múlva már kínai légítársaságok repkedjenek itt, kínaiak bányákat üzemeltessenek, utakat építsenek, mert a döntéshozatali mechanizmus Kínában teljesen más, mint Magyarországon. Lehet, hogy ez része az hosszú távú túlélési politikájunknak. Nekünk, és minden más tárgyalópartnernek elször azt kell megtanulni, hogyan lehet egy hullámhosszra kerülni velük. Ha nem tudnak egy frekvenciára kerülni, akkor nagyon hamar úgy fogja érezni magát mindenki, hogy jaj, a másik becsapott, hazudott. Nem így van, hanem másként gondolkodik. Az elsőd szak arról szólt, hogyan tudunk fogást találni egymáson, de pozitív értelemben, mint a birkózó, aki körbetáncolja a másikat. Azt vizsgálhattuk, mi lesz az a módszer, ami mindkettőnek megfelel, s mindketten jól járhatnak.

Kondor Katalin: Varga Istvánt azért is kérdeztem mindarról, amit most hallhatok, mert róla talán nem mindenki tudja, hogy annak idején, amikor a magyarországi rablóprivatizáció elkezdődött, tehát a 90-es évek elején, akkor a legjobb pályázatot a magyar növényölaj privatizációjára adta be. Akkoriban a sajtó a magyar ügyekkel

„elfelejtett” foglalkozni. A pályázatot „természetesen” nem nyerte, hanem az Unilever – ha jól emlékszem. A végeredmény: leszerelték a gyárakat, a hazait termeltet két átvették, piacot vettek, s nem termeltetni akartak. Mindent vitt a külföld más területen is. Most meg ugye nekünk kellene megtalálni annak a módját, miképpen is tárgyaljunk velük, hogy ne legyünk vesztesek.

Varga István: Lehet erre azt a rövid választ adni, kivált, ha nem akarunk a múlttal hosszan foglalkozni, hogy ezeket a dolgokat annak idején bizony elszűrtük. Ám azt mégis ki kell mondani, semmi nem változott és változik, sem stílusban, sem magatartásban azóta, és az eszünk sem jött meg. Mert ez is egy tévhit, hogy mi nagyon okosak vagyunk. Dehogy vagyunk okosak! Hihetetlenül rosszul választjuk meg vezetőinket, és hihetetlenül rosszul megválasztjuk saját érdekeinket. Itt a példa: a kormányban van 160 embere a kommunikációra. Mit csinál ez a 160 ember? Nem változtatunk és nem lesz 159 sem belőlük, mindnyájan maradnak, esetleg még többen lesznek. Valójában nem vagyunk képesek az érdekeink szerint intézni saját ügyeinket. Amikor itt szóba került a visegrádi összefogás, pár évvel ezelőt – van már hat éve is – Szárszón voltam egy kis konferencián, ahol Orbán Viktor is megjelent, meg egy korábbi lengyel miniszterelnök. És beszélgették. A volt lengyel miniszterelnök fölvetette: nem helyes, ha mi egymással a nyugatiakon keresztül kereskedünk. Létesítsünk egy lengyel-magyar bankot, amelyik a lengyel-magyar közvetlen kereskedelmet finanszírozza. Egy ilyen gondolat megfogalmazódott, nálunk pedig nem volt és nincs értelem, amelyek meghallja. Ezért mondom, hogy nincs eszünk, mert még azt sem halljuk meg, ami a mi érdeklünk. Nézzék meg a lengyel nagykövetség honlapját. Ott magyarul olvasható a statisztika, milyen nagyságrendben többszöröztek meg az élelmiszer exportjukat Magyarországra. Miért? Mert Lengyelországban ugyanez a Tesco nagy tételben vásárolja fel az élelmiszert, olyan nyomott áron, hogy majdnem belesülkannak. De akarnak termelni, és termelnek még azon a nyomott áron is. Az áru pedig idejön, és a termeltet inket kizárják a piacról. A magyar termelő meg nem csak hogy belesülkannak, hanem létezni sem tud. Van tehát egy intézmény, azaz a Tesco, mondjuk londoni központtal, és éppen két országot tesz tönkre. Ugyanez a program zajlott le a növényölajnál is, mert ott valójában csak egy pályázó volt, a magyar meg gazdaság és én, mert aki nyert, az nem is pályázott. Valójában egy nappal később adott be egy ajánlatot, már a miénk ismeretében. Ezt a magyar bíróság nem tekintette szabálytalanságnak. Azért kell ezt elmondani, hogy értsük, milyen világban élünk! De ennek nem feltétlenül az volt a célja, hogy valaki majd pénzt keressen rajtunk, hanem a mi „átalakításunknak” volt része. Ezért a magyar takarmány ágazat lehetett eluralni, és ezen keresztül tönkretenni az állattenyésztést és az emberi fogyasztást. Valójában akkor, 1992-93-ban stratégiai pozíciók elfoglalása történt, szervezett módon, olyan cégek közbeiktatásával, amelyeket hátulról vezényeltek. Aki ezt megnyerte, olasz cégeként jelent meg Magyarországon, de amerikai tevétező mögöttük. Amerikának az volt az érdeke, hogy szétbontsa az éppen akkor erősen európai összefogást, beekeldjón ide, és a világkereskedelmi nyitátsnak megfelelően az európai piac védelmelt lebontsa.

Kondor Katalin: Úgy tűnik, mintha most is ez lenne az érdeke.

Varga István: Pontosan. Ezt a folyamatot éljük át. Akkoriban, tehát húsz esztendeje többen is látták ezt. Én azért láttam, mert átéltem, de hiába mondtam, a falnak beszéltem. Most ugyanez történik, immár pénzügyi eszközökkel is. Európa szétverését éljük, ebben mi eszközök vagyunk. Ha azt keressük, mit tegyünk ebben a világban, akkor azt kell mondanunk, nem helyes az exporton sokat lovatgolnunk. A belgazdaságot kell újra építenünk. Gondoljuk meg, ha valaki reggel felébred és elmegy egy nagy nyugati tkevel létrehozott Mercedes gyárba, hogy dolgozzon./ráadásul boldogan, mert van munkája/, akkor valójában nem tett mást, mint eltöltötte az ébrenlétének a felét oda- és hazautazással, meg az ottléttel, de semmilyen értéket nem hozott létre a nemzet számára azon túl, hogy megkapta a bért és az állam a közterheket. Ebből 1 a nyomott bérjővedelem 1 kellene aztán az egész országot eltartani, ami tudjuk, lehetetlen. Tehát valójában ez a fajta beruházás, az export vezérelt fejlesztés, csak a statisztikánkat javítja. Mert, h de jó, hogy van itt Mercedes gyártás, h de jó, hogy milyen szépen javulnak a mutatószámaink, de olyan számokat generálunk, aminek semmi szerepe nincs a jó létben vagy a jólétben. Pontosabban negatív szerepe van.

Kondor Katalin: Rabszolgamunka.

Varga István: Mert az ott dolgozó ember, ha nem ebben a skatulyában lenne, akkor nemcsak, hogy a bért kapná meg, hanem amit csinál, az is a miénk lenne. Nem csupán tkejővedelmünk nincs, hanem értelmes produktumunk sincs az ilyen fajta munkavégzésből 1. Tehát a belgazdaságot kell újraépítenünk, ha tesszik, a nulláról. Azaz nem szabadna hozzárendelni magunkat ezekhez a függő kapcsolatokhoz. Ismert az a „b vszó” is, hogy beszállítás. Egy frászt! Szállítsunk be a Nokiának, ami aztán elmegy tál-keletrre? Nem! Nekünk egy saját gazdaságot kell felépítenünk, és akkor jöhet a vihar, meg szétrázhatják Európát is. Mit itt, belül kezdjük el egymás javára dolgozni!

Kondor Katalin: Ennek részleteit kifejti majd, de két apró megjegyzésem hadd legyen. Valóban voltak jó páran, akik a rendszerváltás hajnalán megpróbáltak kikukorékolni az aggályaikat meg az igazságok, mint hajnali kakas a világosodást, de nem hallgattak rájuk, s t, elhallgatták a nézeteiket. A másik megjegyzésem az az emlegetett lengyel ex-miniszterelnök javaslatahoz kapcsolódik. Az jó javaslatahoz. Klebelsberg l mondta, hogy amikor járta az országot, s mindenhol beszélgetett a szakemberekkel, ahol jó ötletet hallott, a kíséretében lév beosztottjaival lejegyeztette az elképzeléseket. S még ott a helyszínen arra kérte munkatársait, hogy hamarosan számoljanak be arról, mit tettek az ötlet melbbi megvalósítása érdekében. Határidőt is szabott. Nincs itt nálunk valami szervezeti-béli zavar? Az építések és a kultúra képvisel l például sokszor hangot adnak az elégedetlenségüknek, amikor azt kérlik, legyen mindkét ágazatnak önálló, felelős minisztériuma. Mert most nincs. Ezek után beszéljünk arról, mit tudunk határainkon belül ez idő tájt tenni. Perkovázt úrtól kérdezem - a belgazdaság újjáépítéséről szóló elméletet igazolandó – hogyan m ködik Sopronban a helyi pénz, a kékfrank?

Perkovázt Tamás: Valóban, én arról híresültem el kis csapatommal együtt, hogy Sopronban elindítottunk egy helyi pénzt, a kékfrankot. Minden udvariasság nélkül mondom, ha Varga István nem lett volna – akit én annak idején megkerestem – nem ülnék itt. Nagyon sok szellemi municiót kaptam és mind a mai napig kapok Lóránt Károlytól is. Mi a múltból építkezünk. Én egy olyan furcsa hely l jöttem, Sopronból, amely városnak volt egy nagyszerű polgármestere a XVI. században. Bizonyos Lackner Kristóf. Aki, amikor jöttek a törökök, aztán Ferdinánd, tudta, hogy nemcsak a várat kell magas falakkal megerésíteni és nem csak fegyvereket kell vásárolni, hanem a tárgyi feltételek megteremtése mellett más is kell. Valószínű párisi mintára kiírtta a városzáza homlokzatára, hogy „Mergitur, non submergitur!”, „Hányódik, de nem merül alá!”. Tehát elször a saját fejünkben kell rendet teremteni, és el kell hinni, képesek vagyunk valamit tenni. Sajnos olyan helyzet, hogy ne lenne játékter. Ezt g zős idealizmus nélkül mondom. Hégyünk abban, hogy tudunk valamit tenni. Az általaltok segített és világra hozott helyi pénzt elindított egy folyamatot, függetlenül attól, hogy még nincs igazán átútereje. Habár van már 700 elfogadó helyünk, és azzal is büszkélkedhetünk, hogy Ausztriában is van 30. És most, március 22-én Veszprém, Várpalota, Balatonfüred

Van kiút. Van kiút?

Kerekasztal beszélgetés a magyar (nép)gazdaság jövőjéről

Konferencia 2012. február 23-án

A konferencia rendezője: az **Építészek, Mérnökök Képző és Mérési Egyesületének** képviseletében **Kévés György** építész

Konferencia előadásai: **Kékfrankra** nem kell visszatérni, de az ország jövőjéről lehet beszélni

Almádi és Tihany is csatlakozik, s ezeken a településeken is indulul egy újabb helyi pénz. Vannak olyan közösségek, amelyek akarnak valamit. A Viharsarokban Békés, Békéscsaba és harmadikként Gyula is hasonló megállapodásra készül. Igaz, jelenleg ha én főlhövm a helyi médiát, hogy nálunk van Gyula polgármestere, akkor érthetetlen módon épp nem érá az újságíró, vagy megbetegszik. Babits Mihály Jónás könyvében, amikor Jónás börtörtörög a Jóistennel, mondvány, miért nem hozod már azt a ménköves menynek t? Itt nem történik semmi, olyan istentelenek! Erre mit mondott az Úr? Te dolgod a vetés, az aratás meg az én dolgom. Ne keseredjünk el tehát, van játéktér. Tegnap este, egy hirtelen jött gondolattól vezérelve felhívtam Jankovics Marcellt, atyai jó barátomat. Megkérdeztem t le, nem lehetne-e olyan filmet készíteni, amelyben azokra az érdekekre és arra a játéktérre, amire nekünk szükségünk van, rámutatunk, mert az edukáció a legfontosabb. Alkossunk egy olyan filmet, amely rövid és velő s, amelyben a az elbutított, istenadta népnek is megmutatjuk, elmagyarázzuk, hogy miik az érdekeik.

Kondor Katalin: Azt mondta Jankovics Marcell, hogy gondolkozik?

Perkováz Tamás: Azt mondta, természetesen segíteni fog. Ez csak egy bohó gondolatom volt tegnap este, de szerintem ezen a vonalon kell továbbmenni. Mert a sziergiák összeadódnak. Forgatni kell és meg kell tanítani Vörösmarty-t. Miért vagyunk a világon? Hadd ne citáljam, küzdeni érünk szerint. Ez így van, ki fog kristályosodni, és lesz megoldás.

Még egy utolsó példát hadd mondjak. Bogár Lászlóval éjszakáig beszélgettünk nemrégiben, s azt mondta, van remény, mert az egyik improsztor tanítványa a következő kkel állt el az egyik eladása után. „Professzor úr, maga arról beszélt, hogy elvesztette ez a nép a vitalitását, mert míg 1916 és 1956 között két milliával nőtt a magyarság száma a Kárpát-medencében, függetlenül attól, hogy két világháború is volt, most, a 80-as évekkel kezdődően elvesztettünk egy milliót. Ebből következően úgy tizenöt év múlva elvesztjük a másik milliót, tehát végünk van. Professzor úr! 500 ezren jöttünk állítólag a Kárpát-medencébe. Legyen nyugodt, 1000 év múlva is leszünk 500 ezren.”

Nem kell elkeseredni.

Kondor Katalin: Térjünk vissza a kékfrankra. Hogyan működik ez a gyakorlatban?

Perkováz Tamás: Ugyanolyan csereeszköz, mint a forint, vagy az euró. Különböző árukat, szolgáltatásokat, amelyeket egyébként is cserélünk, például kenyeret vesz az ember, párizsot, csavart, növényt, vagy fodrászhoz megy, akkor azt nem forintban fizeti ki, hanem kékfrankban. A lényege: a forint, mint egy szivattyú viszi el a forrásokat az országból, pontosabban katalizálja a forrás kiáramlását, vagy, ahogy Lóránt Károly nagyon helyesen mondta, az er sebb lesz z a gyengébbet. Ez meg olyan csereeszköz, amely nem engedi ezt a folyamatot érvényesülni. Bár a kötöttsége miatt 100%-os forint fedezete van, de a magunk javára tud dolgozni. Semmi másra nem jó, nem érdeses felhalmozni, mert nem kapunk érte kamatot és belül használjuk. Nagyon sokan az mondják, ez egy idegenforgalmi attrakció, a Törzstörvény és Lövérék után Sopronnak van egy újabb mutogatnivalója. Ez vitathatatlan, de a világon több mint 100 millióan használnak ilyen pénzt. Tisztelettel, lenne egy üzenetem a kormányunk számára: hagyják a civileket dolgozni, nem is nagyon kérünk segítséget, csak hagyjanak dolgozni. Vannak európai uniós játékszabályok, amiket nem lehet áthágni, tehát a protekcionizmus, az olyan, mint az ördög. Mi történt Sopron környékén 1921-ben? A háttérben Telekiék támogatták ugyan, most már irdadalma van az egésznek, de az antant el is szétérték a kezüket, s mondták, mit csináljunk, ezek fellázadtak. És így maradt Sopron magyar. Visszatérve a kékfrankra, azaz a helyi pénzre, ha ezt szabad Németországban, Franciaországban bevezetni, akkor miért ne lehet nálunk is? Egy tanulmány kimutatta, a csereberék, a számlák mozgása 40-50 km körzetben bonyolódik. Akkor miért ne lehetne? A Szent Erzsébet kártya m ködtetésével a régi csibészeket biztákt meg, akik annak idején lenyűlták a fél országot. Mi Sopronban kialakítottunk egy rendszert, amely 2007-óta m működik, az a neve HAMI. Ha mi összefogunk. És legyeztük a franciákat Sopronban. Tetszik érteni, legyeztük! Most elvették tőlünk a jogot, és odaadták a Nemzeti Údülési Szolgálat Alapítványnak a monopóliumot. Fölháborító! Nem szólhatnak semmit, mert akkor azt mondják, én a franciák málmára akarom hajtani a vizet. Isten rízz, azért hoztam létre a HAMI-t, hogy nálunk maradjon. De miért nem hagyják? Mi magyar pénzintézetbe visszük a fizetéseket. Tetszik tudni az Erzsébet kártyának melyik a pénztízeze? A Raiffeisen bank. Akkor ez annyit jelent, egyik kezemmel behajtom a bankadót, utána azt mondom, gyerekek nyugi, azért a likvid pénz nálatok lesz, mert ez az egész rendszer 200 milliárdot jelent.

Kondor Katalin: Ha némi kékfrankkal fizetem ki az egyébként súlyos dollárért megvett benzint a töltőállomáson, akkor ez a pénz hogyan kerül vissza a magyar gazdaságba?

Varga István: Válaszolok, csak hadd jegyezzem meg, ami az imént eszembe jutott, amikor Perkováz úr Jankovits Marcell esetleg létrejövő felvilágosító filmjéről beszélt. Én az elmúlt fél évben folyamatosan próbálkoztam azzal, hogy a televíziót megnyerjem, indítson egy olyan m sorozatot, amelyek az életben vett példákkal arra tanítják az embereket, hogyan szervezzenek helyi közösségeket. A helyi közösség lehet szövetséget is, mez gazdasági, élelmezési, lehet csere rendszer, és így tovább. Itt, Magyarországon is nagyon sok kezdeményezés van, de nincs róluok híradás. Nos, a televíziókat nem érdekelte ez a téma.

Kondor Katalin: Van viszont Marslakók két milliárdért, egy bulvárlap szerkesztőjénekek életéről.

Varga István: Valójában újra és újra átéltjük azt, hogy valahol a dolgok elakadnak, mint ez idétájé a kínai tárgyalások. Én nem leszek olyan udvarias, mint Dániel, tekintettel arra, hogy annak a miniszteriumnak van egy olyan államtükára, aki éppen Sopronból való, és ha valaki, akkor igazán ismeri a kékfrankot, és ha valakinek nem kell a kékfrank, az éppen a soproni önkormányzat. Az államtükár asszony férje ott alpolgármester, az államtükár asszony a fejlesztés gazdája. Könyörgöm, milyen összefüggésekben élünk?

Lóránt Károly: Valamelyik nap Matolcsy miniszter úr egyik előszótjelvezet be behívta Bogár Lászlót egy beszélgetésre. Bogár kijelentette, a Fidesznek tudomással kell vennie, hogy akik rászavaztak, azoknak a 90%-a úgy gondolkozik, mint mi, tehát ahogy a Bogár is, és a most asztal körül ülök is. Nem pedig úgy, ami a Fidesz irányja. A Fidesz irányja egy szélsőséges neoliberális gondolkodás, és ezért vagyunk blokkolva mindenütt. Soha nem sikerült egy kutatóintézetet létrehozni, egyetlen egyet se az országban, ami a nem liberális közgazdasági gondolkodást képviselné. Azokat a gondolatokat, amiknek a kétharmadukat köszönhetik, és amit mi képviselünk. Erre a Fidesz vezetőségében nincs fogadókészség. Ez a meztelen igazság.

Varga István: Visszatérek az eredeti kérdéshez. A kékfrank a benzinkút nál csak olyan szerepet játszik, hogy a benzinkút mást is árul, nem csak benzint. Az összebevételében valóban kis hányadban jelenik meg a többi termék, de azt kékfrankkal fizetve is be tudja szerezn. Értelemszerűen nem a gázolajat, vagy a benzint fogja így megvásárolni. Lényege ennek a fizet eszköznek, hogy olyasmit vesznek belőle az emberek, amit általában is készpénzért szoktak vásárolni, nem pedig átutalással. Igen ám, de bizonyos termékeknel már a helyi forgalom is lehet nagy. Például ha bort nagy tételben vásárol egy nagykereskedő, ott már felmerül, miért is ne lehetne bankszámlára kékfrankban fizetni, mert van ilyen igény. Kiderült, hiába csinálnánk meg ennek az informatikai rendszerét, hogy beilleszkedjen a számlavezetésbe, a takarékszövetkezeti rendszerben megtiltják, hogy megvalósíthassuk. Tehát napról napra mindig beleütközünk egy kisebb-nagyobb falba.

Perkováz Tamás: Nekünk a legnagyobb problémánk a helyi pénzzel, hogy forgalomba kell hozni. Partnereim azt mondják: mi elfogadjuk, várjuk, hogy jöjjön a kékfrank, de ha nincs forgalomban elegendő belőle, akkor nem működik jól az elgondolás. Mi úgy létezőnk, hogy nem kötöttünk üzletet az Aldival, az Auchannal, a Sparral, de a magyar multival, a CBA-val, a Coop-al, a Real-al és a helyi kis boltokkal megkötöttük a szerződést. Vannak a miniszteriumban olyan emberek, akik a helyi pénz sorsát is kártya alapon képzelik el. Ez szerintem helytelen. Egyrészt mert az emberek 70%-a még mindig ma napig ódzkodik a kártyától. Másrészt a kis vidéki boltokban nincs kártyaelfűző, tehát egy ilyen hely eleve kiesne a versenyből. Ahelyett tehát, hogy a saját véreink felé terelünk a forgalmat, ezzel éppen az ellenkezőjét érünk el. És van itt még egy „érdekesesség”. Akik a kártyás m ködtetés mellett vannak, úgy írták ki a pályázatot, hogy a

kicsik el se indulhassanak. Tehát csak a K&H, az MKB, az OTP/ami szintén többségében külföldi tulajdonban van/ tudnának kártyát kibocsátani. Magyarán ez nem a saját érdekönköt szolgálja.

Varga István: Az Erzsébet utalvány története hasonló. A Fejlesztési Minisztérium embereinek a menedzselésében, de a másik, a Nemzetgazdasági Minisztérium döntésével valósult meg. Számítással együtt lettem az asztalukra, hogy mit kellene csinálni, miért rossz, ha külföldi cégek is lehetnek elfogadók. Nos, egyetlen választ kaptam, de azt sok helyen. Értszem meg: politikai döntés van, nincs mit csinálni. Az értelemtudatosan kiiktatták a döntésből. Nem voltam hajlandó elfogadni, hogy politikai döntésből kárt okozzanak az országnak. 120 milliárddal károsodik a költségvetés emiatt. Nem történt semmi. Szerintem egyetlen szobán összefoglalható ez a gyakorlat. Oligarchikus. Ha nem tudunk a korrupción és az oligarchián őrre lépni, akkor beszélhetünk bármiről, akár exportról, akár belföldi fejlesztésről, itt nem lesz változás.

Kondor Katalin: Sajnos olyan világban élünk, ahol azok akarják megoldani a válságot, azok akarnak felszortum okosabbak lenni mindenkinél, akik ezt az egész válságot ránk hozták. Ami azonban. Ki az az ostoba ember, aki elvisz talpaltnai egy cipőt, a cipész lyukasan adja át neki, majd az illető ugyanoda viszi vissza. Visszavinni csak azért érdeemes, hogy az orra alá dugjam a gyatra munkát, és felelősségre vonjam. De olyat nem mond az ember, hogy ugyan csinálja meg még egyszer, gyakorolgasson, fog az menni. Én meg addig mezítláb járok. Amíg az úgynevezett politikai korrektségszelszava a legtöbb embert lebénítja, addig alapvetően fontos dolgokról nem lehet színtén beszélni. Magyarországot tönkre akarták tenni, rabszolgasorsra kárhoztatták, és most gyarmat, és kiszolgáltatott. Akkorszitjákcsdbe, amikor akarják. Kérdés, lesz-e csd?

Varga István: Olivastam egy adatot. Az elmúlt év decemberében és idén január hónapban kétszer annyi építőipari társaságot alapítottak, mint korábban. Átlagosan 7000 építőipari vállalat jött létre. Ebből azaz következők, hogy itt minden rendben van, prosperálóknk, semmi gond nincsen. A statisztika alapján nagyon sokféle válasz létezik, de a valódi válaszom az, hogy a pénzügyi nyomás még messze nem érte el a felhatalárértéket. Ez most jön csak igazán. Ebben az évben sokkal, de sokkal nagyobb teher jön ránk. Azzal, hogy alártuk, amit aláírtunk, amire az országgyűlés felhatalmazást adott, azzal azt vállaltuk, függetlenül, hogy eurözóna tagok vagyunk-e vagy sem, hogy évente 5%-al csökkentjük az államadósságot. Ez a nemzeti össztermék arányában 4%-nak felel meg. Évente 4% többletet kell elérnünk tehát, hogy az adósságot csökkentjük, de ehhez hozzájön még a 7-8-9% kamat is, mert hiszen annyit fizetünk az adósságunk után. Új adósságot viszont nem csinálhatunk. Ahhoz, hogy ezt a temérdek pénzt összeszedjük, olyan adóemelésekre volna szükség, amit képtelenség beszédni. Miután ez úgyse történik meg, egyetlen lehetséges válasz marad, a vagyoneladás. Ám nagyon már nincs, azaz van, a föld. Benne vagyunk egy olyan kényszerhelyzetben, ami ki fogja venni a biztosítékot a társadalomban.

Kondor Katalin: Lehet, hogy arra van szükség.

Varga István: Erre utaltam, amikor Európa sztrázásáról beszéltem. Mi ennek egyiktárgya vagyunk, de sorra kerül más ország is.

Kondor Katalin: Hogy az elbbit, virágzó építőipari cégek alakulásáról szóló megjegyzéséhez én is hozzátegyek valamit, a mai, február 23-ai Magyar Nemzet több cikke is némiképp ellentmond a „virágzásnak”. A címei: „Zuhanó építőipari bevételek”, „Dinek a lengyel cégek”, „Mindен területen pang az ingatlanpiac”. Ennyit arról, kik és miért alapítanak céget a virágzó építőiparban.

Varga István: Ingatlanok fölvásárlására alapítják most a cégeket.

Kondor Katalin: Napnál világosabb. De menjünk tovább. Lesz-e csd?

Perkováz Tamás: Szerintem lesz csd, de nem most. Azt gondolom, a tanáraitól tanultam, nem lehet visszafizetni ezt az adósságot. Senki sem tudja visszafizetni. Nem lehet. Ahogy Varga István mondta, a végén még a házunkat, a kiskertünket, a bútorunkat is el kell adni ahhoz, hogy a fennmaradjunk. Én nem tudom, a politika mit mond erről. Az viszont biztos, nekünk, az az érdekünk, hogy ne adjuk el a házunkat.

Kondor Katalin: Tudunk-e választ adni arra, ki fogja megvenni a házainkat?

Perkováz Tamás: Nem tudom. A minap köröztek Sopronban egy e-mail-t, ami arról szól, már 20 ezer aláírás van Ausztriában, hogy ki akarnak lépni az EU-ból.

Lóránt Károly: Itt az Európai Unió egészéről van szó. Az Európai Unió olyan, mint egy kontinens. Miért van az, hogy ez a kontinens gazdasági szempontból haldoklik? Elfogytak a nyersanyagok? Mi történt? Úgy látom, Orbán Viktor körül koncentrikus körök alakultak ki, az egyik körből nincs átjárás a másik körbe. Könnyen el tudom képzelni, azok a vidéki polgármesterek, akik szembenéznek a mindennapi problémákkal, azok teljesen függetlenül ugyanarra a következtetésre jutnak, mint mi. Megtapasztalják, erre se lehet menni, arra se lehet menni. Mi is tapasztalatlól beszélünk. De ez nem igaz a Fidesz mindent elszízigetelt központi magjára. Attól mi is el vagyunk szigetelve. Mikor találkozunk Matolcsyval, általában mindent megígér, és semmi nem lesz belőle. A múltkor egyébként mondott egy félelmetes szót Orbán Viktor: „Öngondoskodó”. Ez borzasztó szépen hangzik annak, aki nem tudja, milyen filozófia van mögötte. Moglehet, Orbán soha nem olvasta el a Milton Friedmannak a Szabad választás című könyvét.

Kondor Katalin: Nem lesz nyugdíjpad, gondoskodj magadrol.

Lóránt Károly: Pontosán. Ezt megfogalmazta már Járai Zsigmond évekkkel ezelőtten. Sajnos a Fidesz igazi gazdaságpolitikája nem látszik. Rejtve van. Múltkor olvastam egy blogot a Fidesz igazi „konzervatív” hátteréről. Az emberek látják Bogárt, Lórántot, Vargát, de a Fidesz politikája más, mint amit ezek az emberek mondanak. A Fidesz gazdaságpolitikáját egy bizonyos belső mag határozza meg. Járai Zsigmond például azt mondta, 3000 milliárddal kell csökkenteni a költségvetési kiadásokat. Én szeretném, ha megmondanáik, honnan veszik el azt a 3000 milliárdot? Varga Mihály a 2009-es közgazdasági vándorgy lésen mondta, ha 45%-ra csökkentik az átcsoportosításokat a költségvetésben, akkor be lehet vezetni az egykulcsos adót. Egy év múlva a Magyar Nemzetben – jól emlékszem rá – azt mondta, semmi sem tökéletes, amit az ember alkotott. Meg kell várni a kifutását ennek a politikának. Most futunk vele éppen. Lehet, hogy mi azért vagyunk egy fokkal kesőbbek Varga Istvánnal, mert ezen a területen végigharcoltunk legalább 20 évet. Tehát nem most kezdtünk. István vállalkozó lett a 70-es években, én meg a terhivatalban kinlódtam, és próbáltam ennek a sok kockafejnek megmagyarázni, hogy nem ezt a neoliberális politikát kell csinálni. 40 év vitám van ezzel. Könyvem, a Szélmalomharca erről szól, erről 40 éves vitáról. Tehát 40 év után nem jutottuk el odáig, a Fidesz mostani kétharmadával sem, hogy ezzel a politikával változtathatni lehet. Lehet találgatni, hogy ez vajon az oligarchák miatt van-e. Egy oligarchát én is ismerek konkrétan, aki úgy gondolta, miniszter lesz belőle, de nem lett.

Kondor Katalin: És megsértődött.

Lóránt Károly: Itt nemcsak az a baj, hogy oligarchák léteznek, és Orbán Viktor követi ezeknek a tanácsait, hanem egy hihetetlen nagy tudatlanság is van. A szervezeti felépítés furcsaságáról csak annyit, megtörtént, hogy egyik kollégán met hétfőn kirúgták, kedden meg visszavették. 50 éves az illető, ott élte le az életét. Én szakértőként dolgozom most, a főnökeim az unokáim lehetnének. 25 és 33 év közötti, okos, kedves fiatalok, de a magyar gazdaságról az ég egy adta világon semmit sem tudnak. Ami pedig a csdöt illeti szerintem már most is csd van. Mindig azt kérdezik tőlem, ennek a csdnek hol az alapja? Erre nekem van egy teljesen világos, biztonságos válaszom, amikor az utolsó magyar meghalt akkor vége.

Kondor Katalin: Statisztikát is emlegettünk. Hadd emeljek ki egyet én is, mégpedig az Eurostat által vizsgált 2004-2008 közötti időszakot. Éppen Lóránt Károly egyik írásából tudhattuk meg, hogy az adatok kimutatásuk szerint ebben az időszakban Magyarországra nettó 5 milliárd uniós támogatás érkezett, ugyanakkor Magyarország nettó 30 milliárd jövedelem átutalást teljesített az Európai Unió felé.

Varga István: Ez az 5 milliárd nagyon jól hangzik, azonban tessenek egy picit jobban

belegendolni. Euró érkezik Brüsszelbe a Nemzeti Banknak a számlájára, a Nemzeti Bank pedig forintot tesz a költségvetés számlájára. Azért, hogy mondjuk, az egyik kisvárosi terület kikövezzük. Magyarán olyasmit tegyünk, amit egyébként forintért is meg tudunk csinálni. Miért kellett ehhez euró? Azért, mert ami megérkezett 5 milliárdként a Nemzeti Bank számlájára, az azért jött, hogy az itt lévő nemzetközi társaságok forintban szerzett nyereségét át lehessen arra váltani és euróban vihessek el. Tehát a brüsszeli pénz nem azért van, hogy nekünk több és jobb legyen, hanem azért, hogy a szabad verseny és a nyitott piac szellemében különböző nem euróban működő országokból ki lehessen vinni a jövedelmet euróban.

Lóránt Károly: Például ez idétájé a görögökhöz viszik. Megsegítik Görögországot, de az a pénz nem megy be Görögországba, hanem átme gy francia és német bankokhoz.

Varga István: A görög kormány, amikor még a mostani kormányfő jegybank elnök volt, 108 milliárd euróval segítette ki a görög bankokat. Tehát államadósságot csinált. Ezeket a döntéseket a holland Neelie Kroes asszony hagyta jóvá, mert volt a verseny biztos. Amit most elengedtek a görög államadósságból, az éppen az a 108 milliárd, amivel a mostani kormányfő anno kisegítette a bankokat, tehát semmit nem engednek el praktikusán tőlük, de erről a mindennapi média hallgat, miközben az uniós statisztikában mindez természetesen olvasható.

Kondor Katalin: Idézek az egyik lapból, a Kárpátiából. ”Sokan hivatkoznak arra, mennyi munkahely köszönhet az EU pályázati rendszernek, mindegy, hogy csak a hatódat kapjuk vissza annak, amit Brüsszel befizetünk. Legalább jól hasznosul a pénz. Az ilyen emberek nem tudják, hogy Brüsszel saját maga írja ki a pályázatait, jobbra a tagországok igényeinek felmérése, vagy akár csak meghallgatása nélkül. Így lett nekünk EU forrásból kutyafitesz-szalonunk, vezeték nélküli internetünk a vidéki buszmegállóokban, és új kerékpárutunk olyan falvakban, ahol a bicikliket a benőzök k3 nap alatt ellopják. Arról nem is beszélve, hogy évek óta keressém a választ arra minden fórumon, hogyan fordulhat el az a szégyenteljes jelenség, amely szerint hazánk évi mintegy 16 milliárd Forinttal támogatja a brit gazdákat. Mert k elértek, hogy minden tagállam kompenzálja a ket az Unió által számukra okozott károékért.”

Lóránt Károly: Ezt Margaret Thatcher préselte ki a franciákból, és mi is fizetjük.

Mendelényi Dániel: Nagyon sok mindenben egy hangon beszélünk és azonosulni is tudok a véleményekkel. Sok mindent föl lehet róni az Uniónak, de az általunk megadott félteret, vagy wifi hálózat megépítéséért az Uniót hibáztassuk? Ilyen témakörben adtuk nekik a terveinket. Magyarországról érkeznek a projektötletek, nem az Unió találja ki ezeket. A másik a pénz. Az Uniótól sok mindent el lehet várni, de azt, hogy ne euróban finanszírozza a forrásokat, azt azért nehéz. Kékfrankban végül is nem tudja rendelkezésünkre bocsátani. Sajnos nincs megfelelő mechanizmus annak, miképpen használjuk ki ezeket a lehetőségeket. Olyan ez, mint amikor a Dunán úszik egy fadarab, amit egy-egy hajó néha odébb lök, vagy valakik kivel hajigálják. Ha a fadarabra egy kis villanymotort szerelnénk, és irányba állítanánk, az sokat segítené. Tétlenül követjük a dolgokat, aki meg igencsak rafinált és kompetens embereket használ, azonnal kiharaszálja azt a szerencsétlenkedést, amit mi elkövetünk. Senki sem a maga ellenségéé. Máris elkezdenek ügyeskedni és ilyen eredmények lesznek belőlük, amiket említettél. Ezeket azért érdemes csokorba szedni, hogy tanuljunk a hibáinkból, és felkészüljünk a holnapra. Használjuk ki végre mi is azokat az elnyököt, amiket most egy-egy külföldi bank, egy-egy nemzetközi vállalat, vagy egy külföldi párt kiharaszál. Az Uniót én is sok szempontból kritizálom, de vannak olyan dolgok, ami miatt magunkba kell nézni.

Kondor Katalin: Ön szerint lesz-e csd?

Mendelényi Dániel: Most már annyiféle definíciót hallottunk – legjobban az tetszett, amit Lóránt Károly mondott. De azt kell mondjam, biztosan nem lesz csd. Hagományos értelemben definiált csd nem lesz, elkerüljük.

Lóránt Károly: A fizetéseképtelenség kimondását elkerüljük.

Mendelényi Dániel: Mindenkinék az az érdeke.

Kondor Katalin: Pár mondatban megpróbálok összefoglalni, mennyiben sikerült most nekünk valami jövőbe mutatót nyújtani. Elhangzott, nem lehet anélkül tovább lépni, hogy a helytelen döntéseket felül ne vizsgálnánk, beleértve azokat a helytelen döntéseket is, amelyekkel 20 évvel ezelőtten, vagy még régebben hozott az ország vezetői. Jó volna értenünk a közép-európai együttműködés, hogy a világgpiacra is együtt léphessünk ki, ha szükséges. Szövetségéseket kell keresni, továbbá a helyi kezdeményéseket komolyan kell venni és támogatni, a belgazdaság újjáépítését pedig haladéktalanul meg kell kezdeni. Nem beszélve arról, hogy nem ártana a kommunikációt is javítani, például olyan magyarázó m sorokat, vagy módszereket bevetni, amiből az emberek tanulnak és megértik azt, hogy a helyi közösségekre miért van szükség, miképpen lehet ezeket értenünk és szervezni. Hozzáteszem, hogy mindezt annak tudatában kell megvalósítanunk, hogy tele vagyunk hazaárulóval és külső ellenséggel. Ez szép és nemes feladat, mondhatnám azt is, innen szép győzni. Zárásként pedig hadd mondjam el kedvence anekdotámat.

1848-ban, március 14-én, amikor a Pilvax kávéházban a 12 pont megalkotói már éppen befejezték munkájukat, s távozni akartak, Petfi főállalt és kihűzött a mellényzseréből egy papírt, melyen az szép, szabályos betűvel egy vers volt írva. Kérték, olvassa fel, de azt felelte, majd holnap. A mellette álló jurátus, egy bizonyos Szikra Ferencz azonban meglátta, mi van a papírra írva. Rajta magyar... - így kezdődött a vers. És akkor Szikra megszólalt. „Barátom, mondta Petfinék, elszórtalpra kell állítani a magyart, aztán rajta!” Nos, teljesen igazra volt. Petfi mit tudjuk, megfogadta a tanácsot, s másnap a Nemzeti dalat már így ismerhették meg az emberek. Most sem kívánhatunk mást, mint hogy álljon talpra a magyar, és rajta! Itt most mi lényegében erről beszélgettünk.

Köszönöm, hogy elfogadták a meghívást.

meghívtak és a közönség a konferencián

ORCZY FORUM

Orczy Forum
H 1121 Budapest
Melinda u. 21.
T: 275-6002
F: 395-7623
E-mail:
kava21@t-online.hu
szerkeszt k:
Kévé György
Földvári Éva
Kovács András
Bodnárné T.Márta

XIII. évfolyam, 1. szám, Építészet és Művészet Kévé Stúdió Galéria 2012.03.20.

Építészek Mérnökök Képz m vészek Egyesülete (ÉMKE) lapja www.emk-egyesulet.hu

ÉVFORDULÓK

